

Thông tin về Thiên nhiên và Bảo tồn

Nguồn: *Công an nhân dân* Số: *1076* Ngày: *7/7/08*

ĐẮK NÔNG:

Nóng bỏng nạn săn

Hơn 2 năm qua, trên địa bàn tỉnh Đắk Nông tình trạng khai thác, mua bán, vận chuyển trái phép đá Ôpal diễn ra một cách công khai và rầm rộ, việc khai thác bừa bãi không những phá huỷ sinh thái môi trường mà còn gây thất thoát lớn nguồn tài nguyên quý của quốc gia. Chỉ đến khi việc khai thác trái phép của "đá tặc" ở giai đoạn cao trào, lúc đó chính quyền sở tại mới "giật mình" khi biết địa phương mình đang sở hữu một nguồn tài nguyên vô cùng quý giá, đó là đá bán quý Ôpal!

Đắk Nông có nguồn tài nguyên thiên nhiên vô cùng phong phú, trong đó có đá Ôpal - một khoáng sản bán quý, chỉ đứng sau saphia nên có giá trị kinh tế cao. Từ thời tiền sử xa xưa, đá Ôpal đã được dùng để chế tác các công cụ và đồ trang sức. Ngày nay, Ôpal được giới chơi đá cảnh sưu tầm trưng bày trong nhà hoặc trang trí trong vườn; đồng thời còn được dùng chế tác vòng đeo tay, đồ trang sức và chế tác hàng xuất khẩu. Nạn khai thác đá Ôpal ở Đắk Nông bắt đầu rộ lên từ cuối năm 2006 đến nay. Đặc biệt trong các tháng đầu năm 2007, tình trạng khai thác mua bán, vận chuyển trái phép đá Ôpal ở các huyện Đắk Mil và Cư Jút trở lên rầm rộ và công khai. Thậm chí, có cả một phó chủ tịch xã ở Đắk Nông cũng bỏ tiền mua máy xúc về đào đất tìm Ôpal bán kiếm lời. Ngày 18-6, trao đổi với chúng tôi, các anh Lại Tiên Thuật - Phó Bí thư Đảng ủy và Phạm Hữu Dũng -

Phó Chủ tịch UBND xã Đắk Găn (huyện Đắk Mil) cho biết: "Nạn khai thác đá Ôpal diễn ra rầm rộ từ tháng 3 đến tháng 6-2007 và nóng nhất là ở địa bàn thôn Tân Định. Đây là khu vực giáp ranh với xã Cư KNia, Đắk DRông của huyện Cư Jút, đây cũng là những điểm nóng về tình trạng khai thác đá Ôpal, nên rất khó ngăn chặn". Cũng theo phản ánh của lãnh đạo xã Đắk Găn, giá bán Ôpal tại rẫy khá cao, với loại đá đẹp có thể bán 10-12 nghìn đồng/kg, đá xấu 5-6 nghìn đồng/kg. Nên có những khối đá nặng vài tấn sẽ có giá tới vài chục triệu đồng. Chính vì thế, người dân sẵn sàng chặt bỏ cà phê và cây trồng khác trong vườn rẫy của mình để đào đá bán. Nhiều hộ ở thôn Tân Định còn sẵn sàng bán cả rẫy cà phê với giá 5 triệu đồng/cây cà phê cho các đầu nậu chặt bỏ lấy mặt bằng khai thác đá Ôpal. Theo thống kê sơ bộ, chỉ riêng thôn Tân Định đã có hơn 30ha cà phê và cây trồng khác bị chặt bỏ để khai thác đá Ôpal, và lượng đá Ôpal bị khai thác trái phép đã lên đến hàng nghìn tấn. Tham gia vào việc khai thác, vận chuyển, tiêu thụ đá Ôpal ở Đắk Găn có nhiều đối tượng, nhiều đầu nậu đến từ Sài Gòn, Hà Nội, Hải Phòng... Phần lớn đá khai thác ở đây được vận chuyển ra phía Bắc và xuất khẩu lậu sang Trung Quốc, số ít còn lại được các đại gia ở địa phương mua làm thủ chơi đá cảnh. Theo phản ánh của lãnh đạo huyện Đắk Mil, ngay cả một doanh nghiệp cà phê lớn của Đắk Lắk cũng lợi dụng giấy phép vận chuyển 100m³ đá cây về xây dựng để mua bán, vận chuyển trái phép đá Ôpal. Có một số công ty lấy lý do khai thác đá xây dựng, làm thủ tục xin phép chính quyền địa phương khai thác ở một số địa điểm, nhưng thực chất là khai thác trái phép đá Ôpal, chính quyền sở tại đã phát hiện được âm mưu đó nên không cấp phép cho các công ty khai thác.

Thông tin về Thiên nhiên và Bảo tồn

Chiều 18-6, trong vai những "đại gia" săn đá, chúng tôi dễ dàng tiếp cận được điểm bán đá Ôpal ở thôn Sơn Trung nằm sát bên quốc lộ 14, cách trụ sở UBND xã Đăk Gản chừng 1km. Tại đây, Nguyễn Trọng Hân - chủ bãi đá cùng các đầu nậu giới thiệu với chúng tôi đủ các loại đá Ôpal có hình thù, trọng lượng khác nhau. Một khối đá Ôpal màu xanh lục có hoa văn vàng và đỏ hình quả núi, trọng lượng 500kg được ra giá 30 triệu đồng, khối có hình con rồng, nặng hơn 1 tấn được chào giá 45 triệu đồng, khối hình con heo chỉ nặng hơn 4 tạ ra giá 20 triệu đồng... Thấy chúng tôi có vẻ là những khách sộp, Hân còn cho số điện thoại để tiện trao đổi việc mua bán (0985202152).

Trao đổi với chúng tôi, ông Lữ Chí Cường - Chủ tịch UBND huyện Đăk Mil cho biết, sau khi phát hiện nạn khai thác Ôpal và các loại khoáng sản khác xảy ra ở một số xã trên địa bàn, huyện đã tổ chức lực lượng chức năng ngăn chặn. Đến thời điểm này, Công ty Lâm nghiệp Đăk Mil phối hợp với Công ty Đá Vĩnh Cửu (Đồng Nai) lập dự án và được Bộ Tài nguyên và Môi trường, UBND tỉnh Đăk Nông chấp thuận để trình Thủ tướng Chính phủ cho phép khai thác đá Ôpal ở 7 điểm trên địa bàn xã Đăk Lao và vùng phụ cận. Hiện các đơn vị này đã tổ chức lực lượng bảo vệ những địa điểm được xác định là có trữ lượng lớn Ôpal. Cũng theo lãnh đạo huyện Đăk Mil, để tránh người tài nguyên bị thất thoát, tạo nguồn thu cho địa phương và việc làm cho người dân tại chỗ, khối lượng đá Ôpal sau khi được khai thác sẽ tiếp tục được chế tác, chế biến thành hàng xuất khẩu ngay tại Cụm công nghiệp Thuận An (Đăk Mil).

Về mặt chủ trương, huyện Đăk Mil đã thực hiện khá kịp thời. Tuy nhiên trên thực tế ở một số điểm dân cư tình trạng khai thác, mua bán, vận chuyển đá Ôpal vẫn còn diễn ra khá công khai. Thiết nghĩ, các cơ quan chức năng tỉnh Đăk Nông cần có biện pháp mạnh để ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng khai thác trái phép tràn lan của "đá tặc".

GIA BẢO